

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลของวิสาหกิจชุมชน ภูมิศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขต การศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล ของ กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะของ กลุ่ม ในการดำเนินงานของการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอลายน้ำไหล โดยได้กำหนดขอบเขตต้นทุน และผลตอบแทน ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล ที่ใช้ในการศึกษาเป็นต้นทุนจริง ตั้งแต่ การจัดซื้อวัตถุดิบ คือ เส้นด้าย การย้อมสี คือการย้อมสีสังเคราะห์ การจ้างแรงงานทอผ้าและตัดเย็บ จนเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมขาย ตลอดจนต้นทุนในการก่อสร้าง โรงเรือน บ่อย้อมสี และต้นทุนอุปกรณ์ ในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล

2. ผลตอบแทน เป็นผลตอบแทนที่ได้รับจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลที่ ผู้ผลิตจำหน่าย

3. ผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกันในส่วนประกอบของการตกแต่ง ดังนั้นใน การแบ่งกลุ่มผลิตภัณฑ์จึงใช้เกณฑ์การตกแต่งผลิตภัณฑ์ ดังนี้

กลุ่มที่1 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลที่ไม่มีวัตถุดิบตกแต่ง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทอเสร็จเป็น ผืนแล้ว จะเก็บชายผ้าไม่ให้หลุดลุ่ย แล้วนำไปจำหน่ายได้ ได้แก่

- ผ้าคลุมเตียงคู่ ขนาด 100 นิ้ว x 100 นิ้ว
- ผ้าคลุมเตียงเดี่ยว ขนาด 60 นิ้ว x 100 นิ้ว

- ผ้าปูพื้น ขนาด 80 นิ้ว x 100 นิ้ว
- ผ้าปูโต๊ะ ขนาด 50 นิ้ว x 50 นิ้ว
- ผ้าเช็ดเท้า ขนาด 24 นิ้ว x 40 นิ้ว
- ผ้ารองจาน ขนาด 12 นิ้ว x 12 นิ้ว

กลุ่มที่ 2 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลที่มีวัตถุดิบตกแต่ง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทอเสร็จเป็นผืนแล้ว จะต้องนำไปตกแต่งด้วยวัตถุดิบเพิ่มเติมและมีการจ้างแรงงานภายนอกทำการตกแต่ง จึงจะนำไปจำหน่ายได้ ได้แก่

- ผ้าม่านหน้าต่าง ขนาด 36 นิ้ว x 60 นิ้ว
- ผ้าม่านประตู ขนาด 40 นิ้ว x 80 นิ้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จาก 2 แหล่งข้อมูล คือ

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสัมภาษณ์ประธาน รองประธาน เหนรัญญิกคนงาน และสมาชิกทอผ้า ของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน รวมทั้งสิ้น 12 คน รวมถึงการสังเกตการดำเนินงานของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน รวมถึงการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร รายงาน บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากข้อมูลออนไลน์

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าทอลายน้ำไหล ของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ผู้ศึกษาได้ลำดับวิธีการศึกษาเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างแบบสัมภาษณ์

การศึกษานี้ ได้สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล
- ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

2. ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

นำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นมาตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหาว่าถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

3. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์

นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม รองประธาน เภรัญญิก คนงาน และสมาชิกทอผ้า รวมทั้งสิ้น 12 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง เพื่อให้ทราบถึงประวัติ ปัจจัยในการก่อตั้งกลุ่ม จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน แหล่งเงินทุน การจัดสรรเงินทุน หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ประเภทสินค้าที่ทำการผลิต

4.2 การวิเคราะห์ต้นทุน

ส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอลายน้ำไหล ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

4.2.1 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน

ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มต้น เพื่อที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล ประกอบด้วย ค่าก่อสร้างโรงเรือนย้อมสี บ่อต้ม บ่อล้าง บ่อย้อม ใช้สำหรับการย้อมสีสังเคราะห์ ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า

4.2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อก่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลต้นทุนตั้งแต่เดือนกันยายนพ.ศ. 2550 ถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2551 และได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคำนวณรายจ่ายในการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 10 ปี

4.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทน

4.3.1 ผลตอบแทน

ผลตอบแทนที่ได้รับจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล คือ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลผลตอบแทนตั้งแต่เดือน

กันยายน พ.ศ. 2550 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2551 และได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลปีฐานสำหรับการคำนวณรายได้จากการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 10 ปี

4.3.2 การประมาณการในอนาคต

การประมาณการในอนาคตเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล ว่ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในอนาคต โดยจะเป็นการประมาณการเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีฐาน

รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ผลตอบแทนจากการลงทุน ผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล คือ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล จะไม่มีสินค้าคงเหลือ และไม่มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มจะเป็นผู้บริหารจัดการร่วมกัน สำหรับการขาย ทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการต่างๆ เช่น การนำสินค้าไปออกร้านในงานสำคัญต่างๆ รวมถึงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย โดยลูกค้าจะมารับซื้อ ณ ที่ตั้งของกลุ่ม จึงทำให้ไม่มีค่าขนส่งออก ซึ่งประมาณการจากข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายนพ.ศ. 2548 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 มียอดขายจะเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 5 ของรายได้ในแต่ละปี เนื่องจากผลิตภัณฑ์เริ่มเป็นที่รู้จักและรูปแบบของผลิตภัณฑ์มีให้เลือกมากขึ้น

ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์

ต้นทุนผลิตภัณฑ์จะประกอบไปด้วย ค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งประมาณการจากข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2548 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 มีแนวโน้มของต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- ค่าวัตถุดิบทางตรง คือ ค่าเส้นด้ายดิบ และค่าส่วนผสมสีย้อม ค่ากระดุม ค่าเส้นด้ายเย็บ มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 3 ของค่าวัตถุดิบทางตรงในแต่ละปี

- ค่าแรงงานทางตรง คือ ค่าจ้างทอผ้า และค่าจ้างตกแต่ง จ่ายค่าจ้างเป็นรายชิ้น ซึ่งประธานกลุ่มจะเป็นผู้กำหนดอัตราค่าแรงงาน โดยจะปรับค่าแรงงานตามความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการทอผ้า ประกอบกับการพิจารณาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ตามอัตราค่าแรงงานขั้นต่ำของจังหวัด ค่าแรงงานทางตรงมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 2 ของค่าแรงงานทางตรงในแต่ละปี

- ค่าใช้จ่ายในการผลิต คือ ค่าวัตถุดิบทางอ้อม เงินเดือนคนงาน ค่าไฟฟ้า ค่าซ่อมแซม ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้ไป มีแนวโน้มจากปีฐานประมาณร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายในแต่ละปี สำหรับค่าน้ำประปาจะคงที่ เนื่องจาก เป็นการใช้น้ำประปาภูเขาประจำหมู่บ้าน ไม่มีมิเตอร์วัดการใช้น้ำ จะจ่ายค่าตอบแทนเป็นค่าบริการรายปี

กระแสเงินสดรับสุทธิ

ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายนํ้าไหลคือ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายนํ้าไหล หักด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นกระแสเงินสดรับสุทธิของการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายนํ้าไหล

4.4 การประเมินโครงการ

เมื่อได้ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์นำข้อมูลดังกล่าวมาประเมินโครงการ โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน 4 วิธี ดังนี้

4.4.1 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) เป็นการคำนวณหาผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้ในอนาคต ตามอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กิจการต้องการหรือตามอัตราค่าของทุน (Cost of Capital) ที่ประมาณไว้ กับเงินที่ต้องจ่ายลงทุนครั้งแรก สูตรการคำนวณคือ

ค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลเข้า - ค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลออก = กระแสเงินสดสุทธิ

โดยค่ากระแสเงินสดหรือที่เรียกว่า NPV เป็นบวกแสดงว่าควรลงทุน และค่า NPV เป็นลบแสดงว่าไม่ควรลงทุน เนื่องจากค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลเข้าน้อยกว่าค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลออก

4.4.2 อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) หรือ IRR เป็นการหาอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุนในโครงการ อัตราผลตอบแทนที่ได้จะเป็นอัตราที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับเท่ากับเงินลงทุนครั้งแรก สูตรในการคำนวณ คือ

อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (IRR) = มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับ เท่ากับ
มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่าย

อัตราผลตอบแทนคิดลดที่คำนวณได้ควรเท่ากับ หรือมากกว่าอัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง

4.4.3 ดัชนีกำไร (Profitability Index) เป็นการคำนวณหาผลตอบแทนของโครงการอีกวิธีหนึ่งคือ การคำนวณดัชนีกำไร (Profitability Index) ซึ่งสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{ดัชนีกำไร} = \frac{\text{มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิ (ไม่รวมเงินลงทุนเริ่มแรก)}}{\text{เงินลงทุนเริ่มแรก}}$$

ถ้าดัชนีกำไรที่มากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าโครงการสมควรยอมรับ

4.4.4 ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) เป็นการคำนวณหาช่วงระยะเวลาที่ต้องใช้ในการหาประโยชน์จากการลงทุน และผลตอบแทนที่ได้นั้นจะเท่ากับเงินลงทุนพอดี สูตรการคำนวณคือ

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{เงินลงทุนเริ่มแรก}}{\text{กระแสเงินสดไหลเข้าในแต่ละปี}}$$

5. สรุปผลการศึกษาและการจัดทำรายงานผลการศึกษา

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลครบถ้วนแล้วจะนำข้อมูลดังกล่าวมาสรุปผลการศึกษา และจัดทำรายงานผลการศึกษา